

Vurdering af halebid?

Når du dokumenterer alvoren af et halebid, skal du inddele halebiddet i alvorsgrad 1 eller 2 ud fra nedenstående retningslinjer. I begge tilfælde følges din besætningsdyrlæges anvisning om behandling af halebidte grise.

Foto: SEGES Svineproduktion

Alvorsgrad 1

Her er tale om mindre alvorlige haleskader. Halen er ikke varm eller hævet.

Alvorsgrad 2

Her er der tale om halebid af mere alvorlig grad. Halen er varm og/eller hævet, og der er tegn på infektion. Grisen skal i sygesti.

Foto: SEGES Svineproduktion

Dokumentation

Dokumentation for halebid

Du skal kunne fremvise skriftlig dokumentation, hvis der er halebid i din besætning (se punkt 1)

Risikovurdering og handlingsplan

Du skal til hver en tid kunne fremvise en opdateret risikovurdering og handlingsplan (se punkt 2)

Dokumentation ved salg af smågrise

Du skal ved salg af halekuperede smågrise, både i Danmark og til andre lande, indhente dokumentation for behovet for at modtage halekuperede grise fra modtageren eller via mellemandleren (se punkt 3)

1. udgivelse udarbejdet af Fødevarestyrelsen januar 2019 i samarbejde med SEGES Svineproduktion, Den Danske Dyrlægeforening og Danske Svineproducenter.
Revideret af Fødevarestyrelsen januar 2023

Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri
Fødevarestyrelsen

Halekupering Er det nødvendigt?

Januar 2023

Nye krav til dokumentation af halebid forud for halekupering

Fremadrettet skal du skriftligt dokumentere behovet for halekupering i din besætning. Det betyder, at du skal:

1. **Skriftligt dokumentere** forekomsten af halebid
2. Foretage en **risikovurdering** og på den baggrund lave en **handlingsplan**
3. **Indhente dokumentation fra din aftager eller mellemhandler ved salg** af smågrise, hvis din aftager ikke kan håndtere grise med hele haler

1. Hvordan dokumenterer jeg halebid i min besætning?

Du skal kunne dokumentere datoen, antallet (eller andelen) af halebidte grise og alvoren heraf, se skala til vurdering af halebid. Det kan du gøre på én af følgende måder:

- Noter tidspunkt, antal/andel grise med halebid og alvoren heraf (se skala for vurdering af halebid).
- Fotos med datovisning sikrer både tidspunkt, antal/andel og alvor.

2. Hvordan foretager jeg en risikovurdering af min besætning?

Du skal gennemgå dine stalde for kendte risikofaktorer, der har betydning for halebid. Vurderingen skal tage udgangspunkt i nedenstående forhold:

- Foder og vand
- Konkurrence om foder, vand og plads
- Tildelt beskæftigelses- og rodemateriale
- Renhedstilstand (nærmiljø)
- Termisk komfort og luftkvalitet (staldklima)
- Sundhedstilstand

Optimeringen inden for de nævnte forhold handler både om at forbedre de fysiske staldforhold, men i høj grad også om at optimere driftsledelse og management. De forhold, som kan udgøre en risiko for udbrud af halebid, og som ikke straks kan bringes i orden, skal følges op af en handlingsplan. I handlingsplanen beskrives, hvordan og hvornår forholdene vil være bragt i orden. Tidsfristen afhænger af hvor omfattende ændringer, der er tale om.

Utilstrækkelige staldforhold, der kræver en bygningsmæssig ændring, herunder ændringer i gulvudformning, fodrings- eller ventilationssystem, skal angives med en rimelig frist for udbedring. Tidsfristen fastsættes ud fra bygningens eller inventarets alder og tilstand.

3. Hvad gør jeg som smågriseproducent, når aftageren af mine grise ikke kan håndtere grise med hele haler?

Hvis det er tilfældet, skal du indhente dokumentation fra din aftager eller mellemhandler for behovet for at modtage halekuperede grise.

Få hjælp

SEGES Svineproduktion har lavet et hjælpeværktøj, hvor du kan få hjælp til at lave din risikovurdering, handlingsplan og dokumentation for haleskader. Se www.svineproduktion.dk.

Hvor ofte skal jeg opdatere risikovurderingen?

Fra den 1. april 2019 skal du have lavet en risikovurdering. Derefter skal risikovurderingen opdateres, når du foretager en ændring i dine staldforhold eller driftledelsessystemer, som har betydning for risikofaktorerne nævnt i punkt 2. F.eks. hvis du udskifter ventilationssystemet, eller hvis du udskifter fodersystemet.

Hvad skal handlingsplanen indeholde?

- A. Beskrive og angive en frist for udbedring af utilstrækkelige staldforhold og driftledelsessystemer baseret på risikovurderingen.
- B. Hvis alle forhold i besætningen baseret på risikovurderingen er ok, og der har været få eller ingen problemer med halebid i besætningen, skal handlingsplanen indeholde en plan for gradvist ophør med halekuperede grise.

Hvorfor skal der foretages en risikovurdering forud for halekupering?

Kommissionen har bedt alle EU lande om at forholde sig til risikofaktorer for halebid, før halekupering må udføres. Ændringen af de danske regler er resultatet af en henstilling fra Kommissionen. Ændringen er en skærpelse af eksisterende regler, der beskriver, at grise ikke må halekuperes rutinemæssigt.